

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	432	07.11.2016	1	
Kaupunginvaltuusto	180	14.11.2016	5	

2924-2016 (045)

Tarkastuslautakunnan raportti vuoden 2015 arvioinnista

Tiivistelmä: -

Kh § 432

Kaupunginjohtaja Aleksi Randell 2.11.2016:

Kaupunginvaltuusto on 20.6.2016 § 104 merkinnyt tiedoksi tarkastuslautakunnan raportin vuoden 2015 arvioinnista ja lähettänyt sen kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten. Kaupunginhallituksen tulee antaa kaupunginvaltuustolle selvitys toimenpiteistä, joihin vuoden 2016 arviointiraportti antaa aihetta.

Alla olevaan selvitykseen on nostettu tarkastuslautakunnan keskeiset havainnot ja huomiot siltä osin kuin havainto tai huomio edellyttää toimenpiteitä tai selvitystä. Havainnot, joissa asioiden todetaan olevan hyvin tai ovat kehittyneet myönteisesti, eivät sisälly selvitykseen. Havaintojen yhteyteen on kirjattu konsernihallinnon lyhyet selvitykset tai toimenpide-ehdotukset havaintojen johdosta.

Arviointikertomus 1. Talousarvio ja tilinpäätös

Tarkastuslautakunnan havainnot:

Kaupunkikonsernin lainakanta jatkoi kasvuaan. Konsernin omavaraisuusaste (38,1 %) on jo laskenut alle hyvän pidettävän tason (yli 50 %). Emokaupungin tilinpäätöksen informaatio on vähenemässä myös emokaupungin taseen ulkopuolisten tilainvestointien takia. Tarkastuslautakunnan mielestä kaupungin taloudellista asemaa tuleekin tarkastella yhä enemmän konsernitilinpäätöksen, rahoituslaskelman ja vastuiden kautta.

Johtaja Jukka Laiho:

Konsernitarkastelua on lisätty tilikauden tuloksen, rahoituksen ja rahoitusaseman analysoinnissa. Tarkastuslautakunnan havainto otetaan kehitystoimenpiteenä huomioon tulevissa tilinpäätöksissä ja tilikauden aikaisissa raporteissa. Konsernin ja tytäryhtiöiden talouden raportointia kehitetään yhdessä yhtiöiden kanssa. (ks. kohta Kaupungin sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta).

Arviointikertomus 2. Kaupungin strategisten ohjelmien toteutuminen ja raportointi

kohta 2.1. Turun kaupungin yritys ympäristön kehittäminen

Tarkastuslautakunnan havainnot:

Elinkeinoasioihin liittyvän päätöksenteon on koettu nopeutuneen ja ennakoitavuuden parantuneen. Työnjako kaupungin sisällä koetaan haastattelujen perusteella kuitenkin epäselväksi. Kiinteistö- ja ympäristö-toimialan uudel-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	432	07.11.2016	1	
Kaupunginvaltuusto	180	14.11.2016	5	

---

leenorganisoinnin linjaratkaisut voivat haastattelujen perusteella mahdollistaa työprosessien merkittävää kehittämistä. Kaupungin ympäristötoimialan palveluiden tuotantoprosesseja pitäisi käydä läpi ja arvioida, perustuvatko toimintojen eri vaiheet lainsäädäntöön, sisäisiin ohjeisiin vai onko kyse vanhoista totuista käytännöistä.

Kaupungin toimijoiden välinen yhteistyö elinkeinoasioissa on pitkälti yksilöveitoista ja perustuu ennemminkin yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen. Tämä luo yhteistyön tekemiseen henkilöriskejä.

Asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella Potkurin asiakaspalveluun ja neuvontaan ollaan hyvin tyytyväisiä.

Johtaja Pekka Sundman:

Elinkeinopalveluilla voidaan tällä tarkoittaa joko omaa palvelutuotantoa, jota esim. kiinteistöliikelaite ja ympäristötoimiala tuottavat omille asiakkailleen. Toisaalta sillä voidaan tarkoittaa elinkeinoelämälle tai yrittäjiksi aikoville tarjotaan neuvontana ja opastuksena. Kiinteistö- ja ympäristötoimialan uudistus tarjoaa erinomaiset kehittämismahdollisuudet asiakaslähtöiseen toimintaan. Kiinteistö- ja ympäristötoimialan työprosessien kehittäminen ja henkilöriskien vähentäminen huomioidaan kiinteistöliikelaitekehittämisen linjaratkaisun yhteydessä. Yhdistyneen Turun Seudun kehittämiskeskuksen ja Turku Science Park Oy:n asiakaspalvelujen saatavuuden ja palvelujen sisällön kehittymistä seurataan. Riittävä osaaminen ja resursointi myös emokaupungin organisaatiossa varmistetaan.

Arviointikertomus 4. Kaupungin sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta, Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä tilinpäätöksen toimintakertomuksessa

Tarkastuslautakunnan havainnot:

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä on ollut riittävää ja ohjeita on noudatettu tilikauden aikana. Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota kaupungin muiden kuin osakeyhtiömuotoisten yhteisöjen edustajien tietoisuuteen kaupunginvaltuuston päätöksistä.

Konserniohjauksen ja sitä kautta konsernivalvonnan merkitys kasvaa ja tästä syystä näiden kehittämiseen on kiinnitetty ja pitää jatkossakin kiinnittää erityistä huomiota. Tarkastuslautakunta haluaa yleisesti ottaen kiinnittää huomiota konserniyhteisöjen toiminnan riittävään avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen silloin kun kyseessä ovat julkiset tiedot ja asiat.

Selonteossa keskitettyjen konsernitoimintojen ja – palvelujen käytöstä ei ole esitetty kuntajaoston yleisohjeen mukaista kuvausta hinnoittelun kustannusvastaavuudesta. Keskitettyjen konsernipalveluja koskeva kaupungin linjaus tulee päivittää samalla kun päivitetään omistajapoliittiset linjaukset ja konserniohje.

Johtaja Jukka Laiho:

Konsernin ja konserniyhteisöjen talousraportointia kehitetään. Vuoden 2016 aikana aloitetaan raportoitavien tietojen määrittely ja tarkennetaan raportoitavat tiedot, raportointijaksot sekä raportoinnissa käytettävät työkalut. Määritte-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	432	07.11.2016	1	
Kaupunginvaltuusto	180	14.11.2016	5	

---

lyä tehdään yhdessä pilottina toimivien kahden tytäryhtiön kanssa. Tavoitteena on kehittää konsernin talousinformaatiota sekä tarvittaessa täydentää tytäryhtiöiden tulosmittareita siten, että raportoitavat tiedot tukevat yhtiöiden liiketoimintasuunnitelmien ja strategioiden toteuttamista ja seurantaa sekä kaupunkikonsernin talouden seurantaa. Pohjana on kaupungin talousarviossa asetetut tulosmittarit ja tunnusluvut. Lopputuloksena tavoitellaan konsernilaskennan käsikirjaa ohjeeksi kaupunginhallituksessa ja yhtiön hallituksessa seurattaville asioille.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan keskitettyjen konsernitoimintojen ja – palvelujen käytöstä annettavassa selonteossa on tarpeen kuvata hinnoittelun kustannusvastaavuus. Tämä huomioidaan jatkossa konsernivalvonnan selonteossa konsernivalvonnan selonteossa.

Johtaja Tuomas Heikkinen:

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on 24.10.2016 § 78 käsitellyt päivitetty konserniohjeet ja päättänyt esittää ohjeet kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi. Ohjeissa on huomioitu Kuntalain kokonaisuudistus, jonka yhtenä keskeisenä tavoitteena on konserninäkökulman huomioon ottaminen.

Uudet konserniohjeet sisältävät luvun, jossa keskitettyjä palveluita on määritetty ja ohjeistettu. tarkoituksena on selkeyttää keskitettyjen palveluiden käyttöä konsernissa ja yhtiöille asetetaan velvoite selvittää poikkeamat keskitetyistä palveluista. Lisäksi ohjeella raportoinnista parannetaan läpinäkyvyyttä mm. konsernin investointeihin sekä yhtiöiden johdon palkkioihin.

Turun kaupungin hallintosääntö sekä konserniohjeet vastaavat jo nykyisessä muodossaan suurilta osin uudessa kuntalaissa esitettyjä vähimmäisedellytyksiä. Konserniohjeiden päivityksessä on huomioitu kuntalain omistajaohjausta ja konserniohjeita koskeva sääntely. Konserniohjeet on päivitetty vastaamaan kuntalain muutoksia. Lisäksi ohjeita on päivitetty vastaamaan niitä vaatimuksia, joita edellytetään tehokkaasti johdetulta kuntakonsernilta. Turun kaupungin hallintosäännön 35 § tulee muuttaa siten, että konserniohjeet hyväksyy valtuusto.

Omistajapolitiikan päivitys on käynnissä. Omistajapolitiikka-asiakirjaa on käsitelty kevään 2016 aikana lukuisia kertoja kaupunginhallituksen konsernijaoston kokouksissa lähete keskustelun muodossa. Turun kaupungin Omistajapolitiikka-asiakirja vuosille 2016 – 2020 etenee kaupunginhallituksen konsernijaoston kautta kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi syksyn aikana.

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi edellä olevan kaupunginhallituksen selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2015 arviointiraportin aiheuttamista toimenpiteistä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	4
Kaupunginhallitus	432	07.11.2016	1	
Kaupunginvaltuusto	180	14.11.2016	5	

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi edellä olevan kaupunginhallituksen selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2015 arviointiraportin aiheuttamista toimenpiteistä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

tied Tarkastuslautakunta 2013-2016